

ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ Political awareness of the new generation

จิตรารภรณ์ จันทิมา¹

Chittaporn Chantima

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบันว่า มีการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้นในกลุ่มของเยาวชนและคนรุ่นใหม่ทั่วประเทศ อีกทั้งในปัจจุบันเทคโนโลยีต่างๆได้รับการพัฒนาอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้สื่อออนไลน์ที่เป็นแหล่งข่าวสารที่สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะเห็นได้ว่าการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมีความสะดวกและรวดเร็วกว่าในสมัยก่อน ทำให้ประชาชนคนรุ่นใหม่ได้เข้าไปมีส่วนทางการเมืองได้ง่ายขึ้น รวมไปถึงประชาชนมีสิทธิเสรีในการใช้สื่อออนไลน์ต่างๆในการเคลื่อนไหวและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเรียกร้องสิทธิของตนในฐานะประชาชนที่อยู่ในประเทศที่ปกครองแบบประชาธิปไตย ความเสมอภาคทางกฎหมาย และความเสมอภาคทางการเมือง เป็นต้น

คำสำคัญ: ความตื่นตัวทางการเมือง; คนรุ่นใหม่; ปัจจัยที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง

Abstract

This article The objective of the study was to study the factors contributing to the political awareness of the new generation. By studying the current political situation that There is more political awareness among youths and young people across the country. Moreover, at present, various technologies have been developed widely. Especially when it comes to using social media as a convenient and fast news source. This can be seen that perception of political news is more

¹ สาขารัฐศาสตร์ คณะวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้; Political Science School of Administrative Studies,

Maejo University

Chittaporn02@gmail.com

convenient and faster than in the past. Making it easier for the new generation of people to participate in politics As well as the public has the right to use online media to move and express political opinions. This is to claim their rights as people in a democratic country. Legal equality And political equality, etc.

Keywords: Political awareness; new generation; Factors causing political awareness.

บทนำ

การเมืองเกี่ยวข้องกับคนทุกคน ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในแต่ละวันและการมีผลกระทบต่ออนาคตของประชาชนหลายคนในประเทศ ในปัจจุบันมีผู้คนที่เรียกตัวเองว่า “คนรุ่นใหม่” อยู่มากมายทั่วประเทศ โดยเกิดจากการมีสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ใหม่ขึ้น การมีแนวคิดใหม่ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของพวกเขา ซึ่งเยาวชนและคนรุ่นใหม่ทั่วประเทศได้มีความตื่นตัวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น โดยปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างกว้างขวาง รับข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และประชาชนมีเสรีภาพในการหาความรู้ ทำให้ประชาธิปไตยมีความเข้มแข็งมากขึ้น

การเกิดความไม่เป็นธรรมจากรัฐบาลถึงประชาชน ก่อให้เกิดความไม่พอใจของประชาชนคนรุ่นใหม่และเกิดความตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการก่อม็อบทางการเมืองของนักเรียน นักศึกษา การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง รวมไปถึงการใช้สื่อออนไลน์ต่างๆ ในการเคลื่อนไหวและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอีกด้วย ทั้งนี้ในฐานะประชาชนที่อยู่ในประเทศที่ปกครองแบบประชาธิปไตย จึงมีสิทธิในการเรียกร้อง ความเสมอภาคทางกฎหมาย และความเสมอภาคทางการเมือง เพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ที่ควรได้รับจากรัฐบาลสู่ประชาชน

ปัจจุบันมีผู้คนมากมายออกมาเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของตน ทั้งโลกความจริงและในโลกออนไลน์ มีการศึกษาทางการเมืองได้อย่างเสรี การใช้ศิลปะในการเคลื่อนไหวทางการเมือง รณรงค์ให้สื่อต่างๆ ควรได้รับการเสริมสร้างจรรยาบรรณที่ดี ไม่บิดเบือนข่าวสาร และให้ข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน

การออกมาเรียกร้องทางการเมืองของประชาชนในปัจจุบันนั้น สามารถเรียกร้องได้อย่างอิสระ เสรีภาพ โดยใช้ประโยชน์จากสารสนเทศและเทคโนโลยีในการเรียกร้องและเคลื่อนไหวทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองในปัจจุบันย่อมมี เทคโนโลยีและสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลักที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ เนื่องมาจากคน

รุ่นใหม่ในปัจจุบันมักจะใช้ชีวิตส่วนมากอยู่กับโลกออนไลน์ ทำให้การรับข่าวสารและข้อมูลทางการเมืองของคนรุ่นใหม่เกิดขึ้นแทบจะทุกวันทุกชั่วโมงเลยก็ว่าได้

ทั้งนี้ นอกจากเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาให้ทันสมัยแล้ว ก็ยังมีปัจจัยภายนอกเข้ามาทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ได้เช่นกัน เช่น พฤติกรรมของพรรคการเมือง อิทธิพลทางการเมืองจากคนรอบข้าง การศึกษา และอุดมการณ์ทางการเมือง เป็นต้น

เนื้อเรื่อง

1. ความตื่นตัวทางการเมือง

ความตื่นตัว ในความหมายของสรีรวิทยาและจิตวิทยา หมายถึง สภาวะของการตื่นตัวหรือการตอบสนองต่อตัวกระตุ้น จะมีความตื่นตัวได้ก็ต่อเมื่อมีการทำงานในระบบ reticular activating system (ตัวย่อ RAS) ในก้านสมอง ในระบบระบบประสาทอิสระ (autonomic nervous system) และในระบบต่อมไร้ท่อ ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มระดับการเต้นของหัวใจและความดันเลือด และสภาวะความตื่นตัวทางความรู้สึกทางการเคลื่อนไหว และทางความพร้อมเพรียงในการตอบสนองต่อตัวกระตุ้น

ความตื่นตัวทางการเมือง หมายถึง การแสดงออกทางการเมืองผ่านการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ โดยไม่ได้มองว่าเป็นเพียง “วิธีการ” ทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังเป็น “เป้าหมาย” สำคัญยิ่งในการพัฒนาทางการเมืองอีกด้วย โดยทำให้ประชาชนได้มีความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นเคลื่อนไหวในทางการเมืองอย่างจริงจังต่อเนื่องในทิศทางที่เหมาะสมแล้ว ก็ย่อมสามารถเข้ามาติดตามและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใสและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง (ถวิลวดี บุรีกุล และโรเบิร์ต บี อัลเบิร์ตสัน)

ความตื่นตัวทางการเมือง หมายถึง จิตวิญญาณของความเป็นประชาธิปไตย เชื่อในความเสมอภาค เคารพสิทธิของผู้อื่น พรอมที่จะต่อสู้เพื่อสิทธิของตนเอง มีความยุติธรรมไม่ขายสิทธิขายเสียงมีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว (ลิขิต ธีรเวคิน)

ความตื่นตัวทางการเมือง หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การให้ความสนใจในการเมืองมากขึ้น เพื่อใช้สิทธิใช้เสียงของตนในทางการเมือง รวมไปถึงการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างจริงจัง ยกตัวอย่างเช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การเข้าไปมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง เป็นต้น

2. แนวคิดเรื่อง “ความตื่นตัวทางการเมือง”

แนวคิดเรื่อง “ความตื่นตัวทางการเมือง” เป็นตัวบ่งชี้สำคัญในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในวงกว้างมากขึ้น เนื่องจากถือว่าการตื่นตัวทางการเมืองหรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองตามครรลองของระบอบประชาธิปไตยที่มีรากฐานสำคัญมาจากวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้นสามารถผลักดันก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือ “อาตมันทางการเมืองแบบประชาธิปไตย” ได้ ลิขิต ชีระเวคิน กล่าวถึง “ความตื่นตัวทางการเมือง” ต้องขึ้นกับตัวแปรที่สำคัญคือ

1) วุฒิภาวะทางการเมืองของผู้สมัครและผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ข่าวสารข้อมูลความรู้ และจิตสำนึกของการที่จะพยายามจรจโรงระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

2) วัฒนธรรมทางการเมืองที่เน้นสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรม และน้ำใจนักกีฬา โดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งของการเลือกตั้ง

3) การจัดหลักสูตรวิชาเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มุ่งเน้นในการบ่มเพาะจิตสำนึกเรื่องอุดมการณ์ จริยธรรมทางการเมือง มารยาททางการเมือง กระบวนการทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ โดยนำตัวอย่างการเมืองที่ดีจากประเทศต่างๆ รวมทั้งในส่วนดีที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เช่น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่กล่าวมาแล้วเป็นหลักสูตรในการสอนต่อไป ตั้งแต่ชั้นประถม มัธยม จนถึงถึงชั้นมหาวิทยาลัย รวมตลอดทั้งโรงเรียนการเมืองทั้งหลายซึ่งควรจัดขึ้นโดยสภาพัฒนาการเมือง โดยเฉพาะการอบรมเรื่องความรู้ ค่านิยม และวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือที่เรียกว่า “อาตมันทางการเมืองแบบประชาธิปไตย” (Democratic Political Self) นั้นสามารถพัฒนาให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองไทย

“อาตมันทางการเมืองแบบประชาธิปไตย” (Democratic Political Self) คือ ค่านิยมและวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย มีลักษณะอาตมันทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของปัจเจกบุคคล ดังต่อไปนี้

1) เป็นบุคคลที่มีสิทธิเสรีภาพ มีสิทธิดำรงตนภายใต้กฎหมายบ้านเมือง ไม่มีใครแสดงอำนาจข่มขู่ได้

2) เป็นบุคคลที่มีความเสมอภาคในทางการเมืองและมีความเสมอภาคทางกฎหมาย

3) เป็นบุคคลผู้มีสิทธิเสรีภาพในฐานะประชาชนที่ถูกรับรองโดยรัฐธรรมนูญ

4) เป็นบุคคลผู้มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็น มีสิทธิประท้วงหรือคัดค้านการกระทำของหน่วยงานราชการและรัฐบาล

5) เป็นบุคคลผู้มีสิทธิมีเสียงในเลือกตั้ง

6) เป็นบุคคลที่เชื่อว่าทุกอย่างในสังคมที่ตนอยู่ สามารถดีขึ้นได้หากร่วมแรงร่วมใจกัน ผลักดันให้สิ่งเหล่านั้นเกิดขึ้นด้วยกลไกของรัฐ และรัฐมีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างสมเหตุสมผล

7) เป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

8) เป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการรับสารจากสื่อที่มีจรรยาบรรณ จริยธรรม มีความยุติธรรมแก่ประชาชน

9) เป็นบุคคลผู้มีสิทธิเข้าร่วมการทำหน้าที่ในรัฐสภา ฝ่ายบริหาร หรือหรือทำหน้าที่อื่นใดที่ตนสามารถจะกระทำได้ตามครรลองของกฎหมาย โดนผ่านการลงเลือกตั้ง

10) เป็นบุคคลผู้มีสิทธิเรียกร้อง คาดหวัง และดำรงชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยมีสิทธิเสรีภาพตามกฎหมาย มีกฎหมายคุ้มครอง มีโอกาสในการศึกษา และการประกอบอาชีพ

จะเห็นได้ว่า “อาตมันทางการเมืองแบบประชาธิปไตย” (Democratic Political Self) มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง ทำให้ประชาชนมีสมรรถนะทางการเมืองที่สูง และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มีความยั่งยืนต่อไป

3. ความตื่นตัวของคนรุ่นใหม่

ปัจจุบัน ประเทศไทยเริ่มมีคนรุ่นใหม่เข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น ทั้งในรูปแบบของการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การเป็นนักกิจกรรมหรือผู้นำกลุ่มทางสังคมหรือการเมือง รวมถึงการลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในทางบริหารหรือนิติบัญญัติ โดยคนรุ่นใหม่มีความหมายดังต่อไปนี้

คนรุ่นใหม่ หมายถึง คนซึ่งมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ ปัญหาใหม่ในโลกที่มีทรัพยากรจำกัด มีความขัดแย้งสูง ผู้ควรจะมีบุคลิกภาพใหม่ และแนวคิดใหม่ ที่สามารถจะใช้ชีวิตทั้งในเชิงแข่งขันและร่วมมือเพื่ออยู่ในสังคมยุคใหม่ได้อย่างมีคุณภาพ (วิทยากร เชียงกูล)

คนรุ่นใหม่ หมายถึง คนที่เป็น New Voter ซึ่งเป็นฐานคะแนนเสียงที่ใหญ่ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีการเลือกตั้งมานานหลายปี คนกลุ่มนี้จึงเกิดการสะสมไว้ ถ้านับตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปี 2562 ก็จะมีคนกลุ่มนี้จำนวน 8 รุ่น จากการคำนวณเบื้องต้น จะมี New Voter ประมาณ 6-7 ล้านคน (พลิชฐ์ ไชยวัฒน์)

อย่างไรก็ตาม ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน ถือเป็นความตื่นตัวทางการเมืองที่แรงกล้า รวมไปถึงมีการตื่นตัวทางการเมืองในเยาวชนจำนวนมาก โดยจะเห็นได้ว่ามีนักเรียนและนักศึกษาไทยหลายคนออกมาเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองไทยในพื้นที่สาธารณะมากมาย ไม่ว่าจะเป็นในสื่อออนไลน์หรือตามสถานที่ต่างๆ

โดยเด็กไทยที่เติบโตมาในสังคมปัจจุบันจะเริ่มสนใจการเมืองมากขึ้น เพราะเริ่มทำกิจกรรมเริ่มเปิดประตูเข้าสู่สังคมที่กว้างขึ้น เริ่มสนใจข่าวสารบ้านเมือง รวมทั้งสนใจสิ่งต่างๆ รอบตัวมากกว่าตำราเรียน และเนื่องจากคนรุ่นใหม่เป็นอิสระชน ผู้นับถือในสิทธิเสรีภาพทั้งของตนเอง และผู้อื่น การเป็นผู้ใฝ่ในการเรียนรู้ และแสวงหาความเป็นจริง กล้าคิด กล้าจินตนาการ กล้าสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ประสบการณ์ มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีอุดมคติหรือจิตสำนึกที่เข้าใจว่า ประโยชน์ส่วนตนผูกพันกับประโยชน์ส่วนรวมในระยะยาวนั้น เมื่อคนรุ่นใหม่รู้สึกไม่เห็นชอบกับความไม่ธรรมจากรัฐบาลสู่ประชาชนแล้วนั้น จึงทำให้คนเหล่านี้ออกมาประท้วงสิทธิเสรีภาพของตน

อีกทั้งความตื่นตัวทางการเมืองในปัจจุบัน ค่อยข้างมีอิทธิพลมากกว่าอดีต โดยจะเห็นได้จากกรณีของการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยของกลุ่มนักเรียน นักศึกษาและประชาชนเดินทางมาไกลจากการรวมพลกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มาจนถึงจุดที่เกิดการชุมนุมแบบดาวกระจายไปทั่วประเทศ โดยมีผู้ริเริ่มการเคลื่อนไหวนี้เป็นกลุ่มเยาวชน เริ่มจาก "แฟลชม็อบ" ในสถาบันการศึกษาช่วงต้นปี 2563 สู่การชุมนุมใหญ่ที่จัดโดยกลุ่มที่เรียกตัวเองว่า "เยาวชนปลดแอก" เมื่อวันที่ 18 ก.ค. ขยายเป็นการชุมนุมใหญ่-ย่อยในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มาจนถึงการชุมนุม "ทวงอำนาจคืนราษฎร" ที่ท้องสนามหลวงเมื่อ 19-20 ก.ย. ก่อนพัฒนาเป็นการชุมนุมของ "คณะราษฎร 2563" ที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 14 ต.ค. และมีกิจกรรมต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน ซึ่งข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมมีอยู่ 3 ข้อหลัก คือ

- 1) พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกฯ และองคมนตรี ลาออก
- 2) รัฐสภาต้องเปิดประชุมวิสามัญทันทีเพื่อร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน
- 3) ปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญตามระบอบประชาธิปไตย

ทั้งนี้ จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง “ความตื่นตัวทางการเมือง” จากหลายแหล่งความรู้ นั้น จะพบว่า คนรุ่นใหม่ส่วนมากเห็นว่า การทำเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ตามความสามารถของตน โดยทำหน้าที่ช่วยเหลือและสร้างประโยชน์ต่อสังคม การไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่ซื้อสิทธิขายเสียง เพื่อจะได้ให้คนที่ดีมาบริหารและพัฒนาประเทศ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือให้ความช่วยเหลือสังคมหรือชุมชนตามสติปัญญาและกำลังความสามารถตามความเหมาะสมนั้น เป็นสิ่งที่เหมาะสม สมควรทำในฐานะประชาชน อีกทั้ง คนรุ่นใหม่ ยังมองว่า ในประเทศที่ปกครองโดย

ระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และรัฐบาลคือ ตัวแทนของประชาชนที่เพื่อประชาชน หากรัฐบาลมีการกระทำที่ไม่ชอบธรรม ประชาชนย่อมมีสิทธิออกมาเรียกร้องสิทธิและความเสมอภาคของตนได้เช่นกัน

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่

ความตื่นตัวของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน มีอิทธิพลมากอย่างแพร่หลาย ซึ่งจะเห็นได้จากสถานการณ์การเมืองต่างๆ มักจะมีนักศึกษาและเด็กนักเรียนเข้ามาแสดงความคิดเห็นทางการเมือง มีการพูดถึงนักการเมืองหรือพรรคการเมือง การเผยแพร่ความรู้เรื่องราวทางการเมืองในอดีต รวมไปถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆทางการเมืองของเยาวชน เช่น “มีอบเยาวชนปลดแอก” ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนคนรุ่นใหม่ มีดังต่อไปนี้

1) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ในปัจจุบันโลกของเราได้มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน ซึ่งเทคโนโลยีและสารสนเทศถือเป็นความสำเร็จของมนุษยชาติเลยทีเดียว ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้ได้มีการพัฒนาให้ทันสมัยและสะดวกบายมากขึ้นกว่าในอดีตหลายเท่า ทำให้การรับข้อมูลข่าวสารต่างๆในสังคมเป็นไปได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว และคนรุ่นใหม่ส่วนมากได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาอย่างทันสมัยเหล่านี้ ยังเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการแพร่กระจายข่าวสารของสื่อต่างๆได้อีกด้วย

2) สื่อต่างๆ ในปัจจุบันสามารถรับข่าวสารจากสื่อต่างๆได้จากหลายแหล่ง ไม่จำเป็นต้องรับข่าวสารจาก วิทยุ หรือ โทรทัศน์ เหมือนในอดีต ซึ่งมีความซ้ำในการรับฟังข่าวสาร อีกทั้งการบิดเบือนสื่อต่างๆในยุคปัจจุบันค่อนข้างเป็นไปได้ยาก เพราะการมีแหล่งสื่อมากมายออกมาเปิดโปงความจริงผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น Facebook, Twitter, Pantip หรือแม้กระทั่งการสร้างเว็บไซต์ต่างๆผ่านทางออนไลน์ อีกทั้งสื่อต่างๆเหล่านี้ยังทำให้การสื่อสารมีความรวดเร็ว สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างทั่วถึง และเป็นแหล่งเคลื่อนไหวทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น เทรน Twitter #มีอบคณะราษฎร #มีอบประชาชนปลดแอก ซึ่งเป็นแท็กในการเรียกร้องทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของคนรุ่นใหม่ รวมไปถึงเป็นแหล่งข่าวสารและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้งนี้สื่อต่างๆควรได้รับการเสริมสร้างจรรยาบรรณที่ดี ไม่บิดเบือนข่าวสาร และให้ข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน

3) การศึกษาเสรี การเข้าถึงของอินเทอร์เน็ตทำให้การศึกษาหาความรู้ในปัจจุบัน มีความสะดวกสบายในการหาความรู้และทำให้การศึกษามีความอิสระเสรีมากขึ้นกว่าในอดีต ทำให้เด็กนักเรียนไทยสามารถเข้าถึงการศึกษาเรื่องราวทางการเมืองได้อย่างง่ายดาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของประวัติศาสตร์ทางการเมืองในอดีต หรือสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบัน อีกทั้งยังมี

บทความวิชาการ งานวิจัย จากนักวิชาการมากมายหลายบทความให้ได้ศึกษาอย่างทั่วถึง จึงทำให้เด็กไทยในปัจจุบันมีความรู้ทางการเมืองมากยิ่งขึ้น และหันมาสนใจการศึกษาทางการเมือง การเข้ามาสืบบทบาททางการเมือง รวมไปถึงมีความตื่นตัวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

4) ระบบการเมือง มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ โดยสังเกตได้จากบุคคลที่อยู่ในสังคมที่ระบบการเมืองแบบปิด จะทำให้คนเหล่านั้นมีความคิดทางการเมืองที่แตกต่างจากคนที่อยู่ในสังคมที่มีระบบทางการเมืองแบบเปิด ดังนั้นคนกลุ่มนี้ก็ยังไม่เคยอยู่ในระบบสังคมการเมืองแบบเปิด จะพบเจอแต่รัฐสภาที่มีฝ่ายนิติบัญญัติเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีฝ่ายค้าน ได้เห็นการพิจารณาผ่าน พ.ร.บ. งบประมาณ 3 ล้านล้านบาทภายใน 3 ชั่วโมง รวมทั้งไม่เคยเห็นบรรยากาศการตรวจสอบรัฐบาลของฝ่ายค้านแบบจริงจังเลย ดังนั้นเด็กที่เติบโตมาในสภาพการเมืองแบบปิดเช่นนี้จะมีลักษณะ เป็นคนเบื่อหน่ายทางการเมือง หรือคิดในทางลบว่า การเมืองเป็นเรื่องไกลตัว จนทำให้ไม่อยากเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง เมื่อถึงวันเลือกตั้งก็จะรู้สึกเฉยๆ จะไปหรือไม่ไปเลือกตั้งก็ได้ เช่น ถ้าวันเลือกตั้งจัดใกล้กับช่วงสอบ เด็กก็อาจเลือกอ่านหนังสืออยู่ที่บ้านหรือหอพักมากกว่าไปเลือกตั้ง หรือถ้าต้องกลับบ้านต่างจังหวัดเพื่อไปเลือกตั้งก็จะเสียทั้งเงินและเวลา เป็นต้น

5) พฤติกรรมของรัฐบาลที่มีต่อประชาชน เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ซึ่งรัฐบาล ในระบอบประชาธิปไตย ถือเป็น ตัวแทนของประชาชนที่กระทำเพื่อประชาชน หากรัฐบาลที่ถูกเลือกให้มาทำหน้าที่เพื่อประชาชน ไม่สามารถสร้างผลประโยชน์แก่ประชาชนหรือกระทำการโดยไม่ชอบธรรมแก่ประชาชนนั้น ประชาชนย่อมเกิดความไม่พอใจ และสามารถขับไล่รัฐบาลได้ โดยคนรุ่นใหม่ที่ออกมาชุมนุมในปัจจุบันส่วนมาก ก็เกิดจากความไม่พอใจในรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ไม่สามารถบริหารประเทศให้ดีขึ้นได้ ทั้งนี้พฤติกรรมของรัฐบาลที่มีผลต่อประชาชนย่อมทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง เช่น การร่างรัฐธรรมนูญ การออกนโยบายสาธารณะ เป็นต้น

6) นักการเมืองหรือพรรคการเมือง โดยปกติพรรคการเมืองต่างๆจะเข้าหาคนรุ่นใหม่ที่เป็นคะแนนเสียง เพื่อดึงดูดให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและเพิ่มคะแนนเสียงให้กับตัวเอง อีกทั้งในปัจจุบันเริ่มมีคนรุ่นใหม่เข้ามาทำงานในสภาผู้ราษฎรมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความทันสมัยมากขึ้น การมีนักการเมืองเป็นคนรุ่นใหม่ จะสามารถทำให้มีแนวคิดการพัฒนาที่มีความทันสมัย และสร้างความน่าสนใจแก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้

7) ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นระบอบการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ ดังนั้นคนรุ่นใหม่ที่มีมองว่าตนอยู่ในประเทศ

ที่ปกครองโดยประชาธิปไตย ย่อมมีสิทธิในการเรียกร้อง ความเสมอภาคทางกฎหมาย และความเสมอภาคทางการเมือง

8) ทำให้ประชาชนในประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยมีความตื่นตัวทางการเมืองมากกว่าประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบเผด็จการ

9) อุดมการณ์และอุดมคติทางการเมือง เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง โดยสังเกตได้จากบุคคลที่มีอุดมคติทางการเมืองที่แรงกล้าจะมีความตื่นตัวทางการเมืองมากกว่าบุคคลที่ไม่ได้สนใจทางการเมืองเท่าไรนัก และหากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่แรงกล้าเหล่านี้ มักเป็นนักเคลื่อนไหวทางการเมืองแนวหน้า เป็นแกนนำการชุมนุม และเป็นผู้ถ่ายทอดอิทธิพลทางอุดมการณ์แก่ประชาชนคนรุ่นใหม่ เพื่อให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง และเกิดการรวมตัวกันของผู้ที่มีอุดมการณ์แบบเดียวกัน เพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคแก่ประชาชนด้วยกัน

10) ด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองย่อมมีผลต่อเศรษฐกิจ และการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศ มีส่วนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจในประเทศเสมอ โดยเฉพาะนักบริหารธุรกิจ ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจมากกว่าประชาชนทั่วไป เพราะหาเศรษฐกิจไม่ดีย่อมมีผลเสียต่อธุรกิจของตน ดังนั้นนักธุรกิจส่วนมากมักจะให้ความสำคัญกับการติดตามสถานการณ์ทางการเมือง เพื่อวางแผนด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจอยู่เสมอ

11) ศิลปะ มีส่วนในการใช้ขับเคลื่อนทางการเมืองได้ โดยผลงานศิลปะในประเทศไทยได้มีความนิยมมากกว่าในสมัยก่อน มีนักสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมากมายได้สร้างผลงานศิลปะเพื่อเคลื่อนไหวทางการเมือง มีการสร้างผลงานศิลปะเพื่อเล่าเรื่องราวทางการเมือง และเผยแพร่ไปในสื่อต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น การวาดการ์ตูนล้อเลียนทางการเมือง การสร้างภาพถ่ายสะท้อนการเมืองในอดีตและปัจจุบัน เป็นต้น

12) อิทธิพลทางการเมืองจากคนรอบข้าง นับเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการชักชวนไปร่วมกิจกรรมทางการเมือง การแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเมือง เป็นต้น

ยังมีปัจจัยมากมายที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง แต่การเข้าถึงเรื่องการเมืองในปัจจุบัน เทคโนโลยีและสารสนเทศที่พัฒนาให้มีความทั่วถึงและสะดวกสบายมากขึ้นนั้น เป็นปัจจัยหลักในการรับข่าวสารทางการเมือง และสร้างความเสรีในการศึกษา ที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้ทุกเพศทุกวัย อีกทั้งการอำนวยความสะดวกของสื่อออนไลน์ต่างๆ มีความกว้างขวางและทั่วถึง โดยคนรุ่นใหม่ส่วนมากมักใช้ชีวิตอยู่กับสื่อออนไลน์ ทำให้คนรุ่นใหม่เหล่านี้ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่าน

มาให้ศึกษาแทบจะทุกวันทุกชั่วโมงเลยก็ว่าได้ ดังนั้นเมื่อมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ย่อมส่งผลต่อความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ รวมไปถึงการให้ข่าวสารและองค์ความรู้ทางการเมือง จึงเป็นเรื่องที่เข้าถึงได้อย่างง่ายดาย

อย่างไรก็ตาม ความตื่นตัวทางการเมืองถือเป็นเรื่องที่ดีต่อการเมือง ทั้งในด้านของนักการเมืองและประชาชนเอง โดยการตื่นตัวทางการเมืองทำให้ผู้คนออกมาปกป้องสิทธิของตนในทางการเมือง และมีผลต่อการเลือกตั้งของพรรคการเมือง จึงเห็นได้ว่าพรรคการเมืองมักจะรณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อสร้างคะแนนเสียงให้แก่ตนเอง อีกทั้งนั้นการตื่นตัวทางการเมืองยังเป็นการขับเคลื่อนการเมืองให้มีการส่งเสริมการสร้างสิทธิผลประโยชน์แก่ประชาชนให้ถึงที่สุด

สรุป

ปัจจุบันได้มีความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมใหม่มากขึ้น จนเกิดสิ่งที่เรียกว่า “คนรุ่นใหม่” ซึ่งหมายถึง ผู้คนที่ใช้ชีวิตในสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ มีแนวคิดใหม่ๆ รวมไปถึง คนรุ่นใหม่คือ New Vote หรือคะแนนเสียงใหม่ในการเลือกตั้งอีกด้วย

ความตื่นตัวทางการเมือง คือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การให้ความสำคัญในการเมืองมากขึ้น รวมไปถึงการเรียกร้องสิทธิเสมอภาคทางกฎหมาย และทางการเมือง เป็นต้น

ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน ถือเป็นความตื่นตัวทางการเมืองที่มีมากกว่าในอดีต โดยจะสังเกตได้จากการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนมากขึ้น อีกทั้งมีการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ มากมาย รวมไปถึงการเกิดม็อบของนักเรียนนักศึกษา หรือที่รู้จักกันในชื่อ “เยาวชนปลดแอก” ซึ่งกำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2562-2563)

การเมืองในปัจจุบัน เป็นเรื่องที่เข้าถึงได้ง่ายกว่าในอดีต โดยโลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะเรื่องของ เทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้คนรุ่นใหม่มีความตื่นตัวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น อันเนื่องมาจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้ เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการรับข่าวสารต่างๆ และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางการเมืองได้อย่างเสรีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งคนรุ่นใหม่มักใช้ชีวิตส่วนมากอยู่กับสื่อออนไลน์ ทำให้มีการรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแทบจะทุกวันทุกชั่วโมงเลยก็ว่าได้ อีกทั้งการศึกษาต่างๆ ก็เป็นไปอย่างอิสระ เสรี โดนนักเรียนนักศึกษาที่สนใจศึกษาเรื่องราวประวัติศาสตร์ทางการเมืองสามารถศึกษาจากอินเทอร์เน็ตได้

อย่างทั่วถึง อีกทั้งมีหนังสือและงานวิจัยต่างๆ ถูกเผยแพร่ลงโลกอินเทอร์เน็ต ทำให้การศึกษาจึงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สื่อออนไลน์เป็นแหล่งข่าวสารสำคัญที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองในคนรุ่นใหม่ โดยสื่อออนไลน์เหล่านี้ ใช้เป็นแหล่งกระจายข่าวสารที่รวดเร็ว สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง และใช้ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองไม่ได้มีแค่สื่อออนไลน์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศเท่านั้น ยังมีในเรื่องของ พฤติกรรมของรัฐบาล ระบบทางการเมือง พรรคการเมือง ระบอบการปกครอง อุดมการณ์ เศรษฐกิจ ศิลปะ และสังคมรอบข้าง เข้ามาเกี่ยวข้องได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ถือเป็นเรื่องที่ดีต่อการเมือง ทั้งในด้านผลประโยชน์ของพรรคการเมืองและประชาชน โดยจะเห็นได้ว่าเมื่อมีการเลือกตั้ง พรรคการเมืองต่างๆ มักจะออกมารณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อสร้างคะแนนเสียงกับตน และการตื่นตัวทางการเมืองยังเป็นเรื่องของการปกป้องสิทธิผลประโยชน์แก่ประชาชนอีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาได้ทราบว่า ปัจจุบันการเข้าถึงการเมืองมีความกว้างขวางมากขึ้นกว่าในอดีต โดยมีเทคโนโลยีและสารสนเทศต่างๆ เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้คนรุ่นใหม่มีความตื่นตัวทางการเมือง เนื่องจากเทคโนโลยีและสารสนเทศในยุคปัจจุบันเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกให้กับสื่อต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเมื่อมีการใช้สื่อเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้ทางการเมืองแล้วนั้น ทำให้คนรุ่นใหม่ในปัจจุบันที่มักจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับสื่อออนไลน์ได้รับข่าวสารทางการเมืองแทบจะตลอดเวลาเลยทีเดียว ดังนั้นเทคโนโลยีและสารสนเทศในปัจจุบัน จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่อย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ พฤติกรรมของรัฐบาล และปัจจัยอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองย่อมมีผลต่อการตื่นตัวของประชาชนเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- กัญจิรา วิจิตร์วรารักษ์. (2563). การตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในประเทศไทย. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 11 ฉบับที่ 1. (92-103)
- นายวัฒนา เสงไฟเราะ. (2555). การตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยช่วงปี พ.ศ. 2549-2554. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (สื่อสารการเมือง) วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- ชัยกฤต รัตนกร. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอารุงและโรงเรียนชลกันยานุกูล ในการเมืองแบบประชาธิปไตย. งานนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, นพพล อัครชาติ. (2562). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการตื่นตัวทางการเมืองกับความรู้สึกรับสมรรถนะทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล.
- นายสมpong รักษาธรรม. (2552). การตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่ภาคใต้กับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 : ศึกษากรณีเปรียบเทียบนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 5 จังหวัดภาคใต้. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (สื่อสารการเมือง) วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- นพ.วิชัย เทียนถาวร. (24 กุมภาพันธ์ 2562). คนรุ่นใหม่กับ‘พัฒนาการเมือง’. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2563. จาก https://www.matichon.co.th/article/news_1375571. วารสารการบริหารปกครอง ปีที่ 8 ฉบับที่ 1. (26-39)
- นัฐพงษ์ ป้องแสง. (10 มีนาคม 2563). คนรุ่นใหม่กับประชาธิปไตยที่แท้จริง. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2563. จาก <https://isaanrecord.com/2020/03/10/the-democracy-for-new-generations/>.
- พลสิษฐ์ ไซยวัฒน์. (11 ตุลาคม 2561). บทบาทคนรุ่นใหม่กับประชาธิปไตยช่วงเปลี่ยนผ่าน – ความหวังหรือความฝัน. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2563. จาก <https://prachatai.com/journal/2018/10/79100>.
- วิทยากร เชียงกุล. (13 กุมภาพันธ์ 2562). พลังของคนรุ่นใหม่. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2563. จาก <https://www.rsu.ac.th/soc/forum05.html>.